

Vreme: 23.07.2026 15:42

Medij: informer.rs

Link: <https://informer.rs/magazin/hi-tech/1135470/huawei-evropa-telekomunikacije-mobilni-operateri>

Autori: Ekipa magazina

Teme: Evropska komisija

Naslov: Huawei napušta Evropu: Ceh bi mogao da dostigne 40 milijardi evra - kaos na tržištu

3441

Industrijsko udruženje GSMA tvrdi da bi isključivanje kineskih dobavljača iz evropskih telekomunikacionih mreža koštalo između 30 i 40 milijardi evra, a Evropska komisija procenjuje da bi troškovi bili približno četiri puta manji.

Negde između ove dve cifre verovatno se krije stvarna cena odluke koju je Evropa godinama odlagala, a koju sada počinje da sprovodi u praksi. GSMA, globalno udruženje koje zastupa mobilne operatere, objavilo je izveštaj koji je ponovo pokrenuo raspravu o troškovima evropske strategije smanjenja zavisnosti od rizičnih dobavljača. Direktno troškove zamene opreme proizvođača koji se smatraju visokorizičnim, pre svega kompanija Huawei i ZTE - udruženje procenjuje na 16 do 22 milijarde evra samo u mobilnim mrežama. Prema studiji, dodatnih 8,5 milijardi evra moglo bi da nastane u periodu od 2027. do 2030. godine, kada bi manja konkurencija među proizvođačima telekomunikacione infrastrukture mogla da dovede do rasta cena kod preostalih dobavljača. Ukupna suma bi, prema proceni GSMA, tako dostigla između 30 i 40 milijardi evra. Evropska komisija je u svojim proračunima došla do procene od 10 do 13 milijardi evra. Razlika je značajna i pokazuje kako različite metodologije mogu dovesti do potpuno različitih zaključaka. Ipak, same brojke ne govore celu priču. Hosuk Lee-Makiyama iz tink-tenka ECIPE upozorava da procene GSMA predstavljaju bruto troškove, a ne dodatne izdatke izazvane zabranom. Telekomunikacioni operateri bi, naime, deo svoje infrastrukture menjali čak i bez regulatorne intervencije, jer mrežna oprema ima ograničen vek trajanja i postepeno se zamenjuje novijim tehnologijama. Ako se od ukupnih iznosa odbiju investicije koje bi operateri svakako morali da sprovedu, prema njegovim rečima, dolazi se bliže procenama Evropske komisije. Verovatno nijedna strana ne barata pogrešnim podacima - već samo odgovara na drugačije postavljeno pitanje. Konačna cena zavisice od brzine zamene opreme, dostupnosti alternativnih dobavljača, kao i od toga da li će operateri zamenu kineskih tehnologija povezati sa širom modernizacijom svojih mreža. Rasprava o kompaniji Huawei u Evropi nije nova. Češka Republika je još u decembru 2018. godine izdala upozorenje u vezi sa tehnologijama kompanija Huawei i ZTE. Međutim, od preporuka do obavezujućih propisa pređen je dug put, a Evropska unija tek sada počinje da ih zaista sprovodi. U januaru je potpredsednica Evropske komisije Henna Virkkunen predstavila novi paket mera za sajber bezbednost, čiji je cilj da dosadašnje preporuke pretvori u pravno obavezujuća pravila. Operateri bi za zamenu opreme trebalo da dobiju rok do 36 meseci. Ipak, konkretne mere je do sada usvojila manje od polovine država članica EU, a upravo tu neujednačenost Komisija želi da ukloni. Telekomunikacioni operateri logično zahtevaju nadoknadu troškova za prinudnu zamenu tehnologije. Međutim, generalna pravobraniteljka Suda pravde Evropske unije Tamara Čapeta nagovestila je da automatsko pravo na obeštećenje možda ne postoji. Ako sud ne zaključi da regulatorna intervencija predstavlja nesrazmeran teret, troškove će snositi sami operateri. Iskustva iz prošlosti pokazuju da se slični izdaci često makar delimično prenose na krajnje korisnike kroz više cene usluga. Pravo pitanje zato nije samo koliko će zamena tehnologije koštati, već i ko će na kraju snositi njen teret. Bezbednost ima svoju cenu. Današnji spor vodi se pre svega oko toga koliko ona zaista iznosi.

